

SOLOMONOVO SLOVO

JU NESBE

Prevela
Jelena Loma

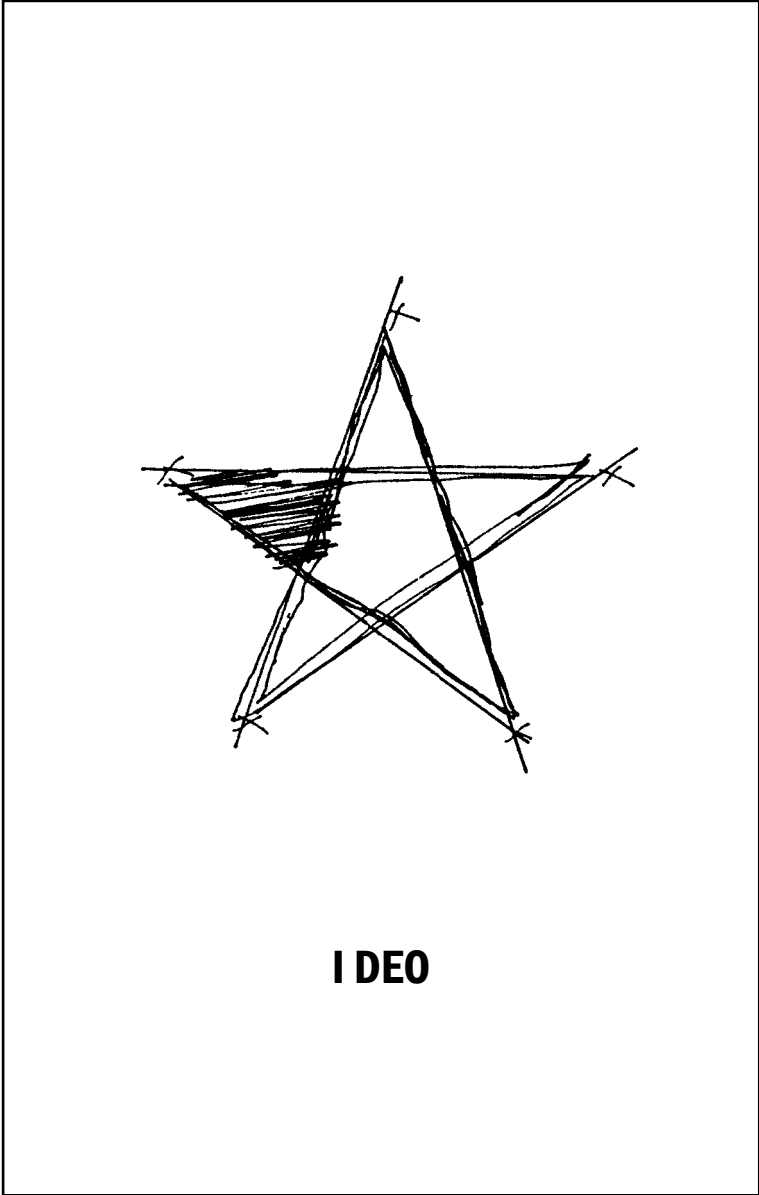
Laguna

Naslov originala

Jo Nesbø
MAREKORS

Copyright © 2003, 2004 H. Aschehoug & Co. (W. Nygaard),
Oslo
Translation copyright © 2010 za srpsko izdanje, LAGUNA

SOLOMONOVO SLOVO

IDEO

Prvo poglavlje

Petak. Jaje

Zgrada je zidana 1898. na zemljištu bogatom ilovačom koje je s vremenom malo uleglo ka zapadu, te se voda sad izlila preko praga na zapadnoj strani prostorije. Otud je nastavila u istom pravcu ostavljajući za sobom vlažan trag na hrastovom parketu u spavaćoj sobi. Kod jednog udubljenja u parketu potočić načas zastade, a onda ga još vode potisnu s leđa i on poput prestravljenog pacova jurnu ka lajsni kod zida. Tu se voda razlila u dva toka tražeći, takoreći njuškajući, pod lajsnom sve dok nije našla prorez između parketa i zida. U prorezu ju je čeka novčić od pet kruna s portretom kralja Olava iz 1987. – već naredne godine on je jednom stolaru upravo na tom mestu ispao iz džepa. A to su bila dobra vremena, mnogo se potkrovlja u to vreme preuređivalo, pa stolar nikada nije ni potražio svoj novčić.

Vodi nije trebalo dugo da se probije kroz tavanicu pod parketom. Izuzev onog prokišnjanja 1968, kada je zgrada, uostalom, i dobila nov krov, daske su se sve od 1898. neometano kvasile, sušile i skupljale pa je sada razmak među njima bio čitavih pola centimetra. Prošavši i kroz taj prorez, voda naiđe na jednu od greda koja je otud usmeri još dalje na zapad, ka zidu fasade.

Tamo se probila kroz kreč i malter koji je pre sto godina smešao zidar i otac petoro dece Jakob Andersen. Andersen je, kao i svi ondašnji zidari u Oslu, sâm mešao malter. On ne samo da je pravio jedinstvenu smesu od kreča, peska i vode već joj je dodavao i posebne sastojke: konjsku dlaku i svinjsku krv. Jakob Andersen je, naime, smatrao da dlake i krv bolje vezuju i jačaju malter. A to nije sâm smislio, napomenuo bi sumnjičavim kolegama. Njegovi preci Škotlandani koristili su iste te sastojke, samo od ovaca. Pa iako se on bio odrekao škotskog prezimena uzevši ime svog majstora, nije mu padalo na pamet da se odrekne te šestovekovne tradicije. Neki su zidari smatrali Andersena nečasnim, drugi su govorkali da je u dosluhu sa nečastivim, a većina mu se naprosto smejala. Verovatno je jedan iz te poslednje grupe i raširio ovu priču po sve većem gradu koji se u ono vreme zvao Kristijanija. Neki se prevoznik jednom oženio daljom rođakom iz Švedske, pa se par uselio u jednosobni stančić u jednoj zgradi koju je malterisao Andersen. Desilo se da se dete, na svoju nesreću, rodi mrke kose i očiju, a pošto oba roditelja behu plavokosi i plavooki – a muž i inače sklon ljubomori – on je ženu jedne noći svezao, odvukao u podrum i tamo je zazidao. Debeli zidovi uspešno su zarobili njene vriske između dva sloja cigle. Muž je možda mislio da će se ona tamo ugušiti, ali su zidari oduvek znali da obezbede protok vazduha. Na kraju je nesrećnica golim zubima nasrnula na zid. To ju je moglo spasti budući da je Škot Andersen već koristio one dlake i krv, pa je dozvolio sebi da malo prištedi na kreču. Porozni zid je počeo da se kruni pod napadima jakih švedskih zuba. Međutim, ona je u svojoj alavosti za životom zahvatila previše kreča i opeke, pa na kraju više nije mogla ni da grize, ni da guta, ni da pljuje, a pesak, šljunak i nagorela ilovača zapušili su joj dušnik. Lice joj je pomodrelo, srce usporilo i dah joj se zaustavio.

Većina bi je tad proglasila mrtvom.

Međutim, mit kaže da je nesrećnica, okusivši svinjsku krv, poverovala da još živi. I tada joj je, s naprasnom lakoćom, ono uže skliznulo s tela, a ona je, vaskrsela, zakoračila kroz zid. Pokoji starac na Grinerleki i dan-danas pamti priče iz detinjstva o ženi svinjske glave koja je noću pohodila ulice s nožem u ruci i odsecala glave deci koja se predugo zadrže napolju, jer je morala iznova da pije krv kako ne bi sasvim iščezla. Međutim, ime zidara iz priče većini nije bilo poznato, pa je Andersen neometano nastavio da pravi svoj osobeni malter. Tri godine pošto je omalterisao zgradu niz koju se sad slivao potocić vode, zidar je pao sa skele ostavivši za sobom dvesta kruna i gitaru, a proći će gotovo sto godina dok se zidari ne sete da u cement stave veštačka vlakna nalik dlaci, i u jednoj milanskoj laboratoriji ne otkriju da su zidine Jerihona bile ojačane krvlju i kamiljom dlakom.

Međutim, voda sada nije potekla kroz zid, već nadole. Jer voda, baš kao i kukavičluk i požuda, uvek traži najdublje dno. Prvi je nalet upila gromuljičava glina između greda u tavanici, ali onda je navrlo još i glina se zasitila, pa je voda natopila i dnevnik *Aftenposten* od 11. jula 1898, koji je pevao hvalospeve usponu preduzetništva u Kristijaniji u nadi da se špekulantima na tržištu nekretnina konačno crno piše. Na trećoj stranici pisalo je da policija još traga za ubicom mlade švalje koja je prethodne nedelje pronađena izbodena u svom kupatilu. Maja te godine još jedna devojkica iskasapljena na sličan način pronađena je na obali reke Aker, ali policija nije želela da se izjasni o mogućoj povezanosti ta dva slučaja.

Prošavši kroz novine, voda nastavi svoj put među gredama do unutrašnjosti tekstilne izolacije premazane uljanom bojom. Pošto je ova prilikom pomenutog prokišnjanja 1968. probušena, voda izbi kroz rupe u kapljicama koje su neko vreme

visile dok ne bi stekle dovoljnu težinu i gravitacija ih povukla u slobodan pad s visine od tri metra i osam centimetara. I tu voda okonča svoj put – u vodi.

Vibeke Knutsen otpuhnu poveći oblak dima kroz prozor na četvrtom spratu. Bilo je popodne i jara se uzdizala sa osunčanog asfalta u dvorištu razvejavajući dim naviše duž svetloplave fasade. S druge strane krova dopro bi zvuk tek ponekog auta na inače prometnom Ulevolskom putu. Mrzelo ju je da se skloni sa te zapare. U delu stana koji je gledao na Ulevolski put bilo je prijatnije, ali joj se otud nije sviđao pogled. Groblje Hrista Spasa. Puno slavni ličnosti. Mrtvih slavni ličnosti. Radnjica u prizemlju nudila je spomenike, kako je pisalo na tabli. Nadgrobne, naravno. Valjda prate potražnju.

Vibeke prisloni čelo uz pro hladno prozorsko staklo.

U početku su je vrućine obradovala, ali ju je to brzo prošlo. Već se bila uželela svežijih noći i gužvi na ulicama. Danas joj je u galeriju došlo samo pet mušterija pre pauze za ručak i još tri posle. Popušila je paklo i po iz čiste dosade, srce joj je od toga prolupalo a glas tako promukao da je jedva ispričala šefu kako stvari stoje kada ju je pozvao. Ipak, tek što je došla kući i pristavila krompir, opet joj se pripušilo.

Vibeke je prestala da puši kada je pre dve godine upoznala Andersa, ali ne zato što joj je on to tražio. Naprotiv. Kada su se upoznali na Kanarskim ostrvima, čak se i ogrebao za cigaretu. Onako, došlo mu. A kada su, tek mesec dana po povratku u Oslo, počeli da žive zajedno, jedna od prvih stvari koje je rekao bilo je da će njihova veza sigurno podneti i malo pasivnog pušenja. A i da, uostalom, ovi što istražuju rak sigurno preteruju. Pa i on će se ubrzo navići na miris duvana u odeći. Odlučila je već sutradan. Kada je kroz nekoliko dana za večerom spomenuo

da je već neko vreme nije video s cigaretom, odgovorila je da nikad i nije bila baš neki pušač. Anders se tad osmehnuo, nagnuo preko stola i pogladio je po obrazu.

„Znaš, Vibeke, tako sam i mislio.“

Voda u šerpi proključa, i ona pogleda cigaretu. Još tri dima. Povukla je jedan. Bezukusan.

Nije se mogla setiti kada je ponovo propušila. Možda lani, kada su mu učestala službena putovanja? Ili oko Nove godine, kada je počeo da radi prekovremeno gotovo svake večeri? Možda zato što je nesrećna? Zar je nesrećna? Nisu se svađali. Nisu, doduše, više ni vodili ljubav – zato što bi Anders na svaki nagoveštaj rekao da je premoren od posla, i tu bi bio kraj svakoj daljoj priči. A nije joj naročito nedostajalo. I prilikom ono malo mlakog seksa kao da nije ni bio tu. A onda je ona zaključila da ni sama ne mora biti tu.

Međutim, svađa nije bilo. Anders nije voleo da se podiže glas.

Vibeke pogleda na sat. Pet i petnaest. Gde li se deo? Obično bi se bar javio ako kasni. Ugasivši cigaretu, ona baci opušak u dvorište i pride šporetu. Pogleda krompire, pa zabi viljušku u najveći. Skoro je kivan. Na površini su plutale nekakve čudne crne gromuljice. Svašta. Je li to nešto iz krompira, ili sa šerpe?

Baš je pokušavala da se priseti šta je poslednje spremala u njoj kad se otvoriše ulazna vrata. Začu se isprekidan dah i šutiranje cipela u predsoblju. Anders uđe u kuhinju i otvori frižider.

„Šta imamo za ručak?“

„Faširane šnicle.“

„Okej...“ Znala je tačno šta taj ton znači: Opet meso? Zar ne bi trebalo češće da jedemo ribu?

„Ma, dobro“, dodade potom suro i nadvi se nad šerpu.

„Gde si to bio, sav si znojav?“

„Neću večeras u teretanu pa sam se odvezao biciklom do jezera Sogn. Kakve su to gromuljice u vodi?“

„Nemam pojma“, odgovori Vibeke. „I ja sam ih ih tek sad primetila.“

„Kako ne znaš? Zar nisi jednom umalo postala kuvarica?“

On munjevitom brzinom zgrabi jednu od gromuljica kaži-prstom i palcem, pa brzo strpa prste u usta. Gledala mu je u potiljak. U tanku, smeđu kosu koja joj se u početku tako svidela. Uredna i kratka. Sa razdeljkom na stranu. Izgledao je tako primereno, kao čovek sa budućnošću. Sa više njih.

„Kakvog je ukusa?“, pitala je.

„Nikakvog“, rekao je, još nagnut nad šporetom. „Jaje.“

„Jaje? Ali, oprala sam šerpu...“

Ona naglo zastade.

On se okrenu. „Šta je bilo?“

„Kaplje.“ Vibeke pokaza njegovo teme.

On se namršti i pređe rukom po kosi. A onda oboje, kao po komandi, pogledaše naviše u belu tavanicu na kojoj su se skupile dve kapi. Pomalo kratkovida, Vibeke ih sigurno ne bi primetila da su bile prozirne. A nisu.

„Biće da je poplava kod Kamile“, reče Anders. „Popni se i pozvoni kod nje, a ja idem po nastojnika.“

Vibeke začkilji ka tavanici, a potom i ka šerpi.

„Gospode“, prošapta, a srce joj opet zalupa.

„Šta je sad?“, upita Anders.

„Idi po nastojnika i onda zajedno pozvonite kod Kamile. A ja zovem policiju.“

Drugo poglavlje

Petak. Godišnji odmori

Dom policije na Grenlandu, štab snaga u Oslu, nalazi se na kosini između Grenlanda ka Tejenu i ima pogled na istočni deo užeg centra grada. Zdanje u staklu i čeliku dovršeno je 1978. godine. Bilo je pravo kao strela, a arhitekta Telje, Torp i Osen za njega su dobili posebnu zahvalnicu. Električar koji je razvlačio kablove duž oba krila, osmospratnog i šestospratnog, dobio je i naknadu od osiguranja i grdnju od oca kada je pao sa skele i slomio kičmu.

„U našoj porodici je već sedam generacija zidara visilo između neba i zemlje sve dok ih sila teže nije povukla. Moj deda je pokušao da pobjegne od tog prokletstva, ali ga je samo dovukao sa sobom preko Severnog mora. A onog dana kad si se rodio, zakleo sam se da to neće biti i tvoja sudbina. I taman sam se ponadao da mi je pošlo za rukom. Električar. Šta će koji moj električar na skeli od šest metara?“

A kroz bakarne žice koje je upravo taj sin postavio onog dana se razlegao signal iz dežurne službe, probijajući se kroz tavanice od industrijskog cementa ka Odeljenju za krvne delikte na petom spratu i kancelariji načelnika Bjarnea Melera, koji se